

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

The Relationship Between Creative Leadership and the Academic Operations of the Schools Under Phichit Primary Education Service Area Office 2

พัฒนากร ประดิษฐ์วงศ์วาน¹, นันทวัช นุนารัต², จิตินันท์ ดั่งสุวรรณ³
Pattanakorn Pradidwongwan¹, Nuntawat Nunart², Thitinan Duangsuwan³
Corresponding Author E-mail: pattanakorn.pr@nsru.ac.th

Received: 2025-02-07; Revised: 2025-01-18; Accepted: 2025-05-08

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารของสถานศึกษา 2) ศึกษา
ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงาน
วิชาการของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชี, และมอร์
แกน จำนวน 291 คน โดยเทียบสัดส่วนและทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามระดับ
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67 - 1.00 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.92 และแบบสอบถามระดับ
การบริหารงานวิชาการ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67 - 1.00 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา ได้แก่
ด้านความยืดหยุ่น ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านจินตนาการ 2) ระดับการบริหารงานวิชาการภาพรวมและรายด้านอยู่ใน
ระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบ
ประกันคุณภาพสถานศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา 3) ค่าความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงาน
วิชาการของสถานศึกษาความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเท่ากับ 0.97 เมื่อพิจารณา
รายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านการวัด
และประเมินผลการเรียนรู้ และ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, การบริหารงานวิชาการ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Master of Education students, Education Administration, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

This research aims to: 1) examine the level of creative leadership among school administrators, 2) assess academic administration in educational institutions, and 3) analyze their relationship. The sample included 291 administrators, selected using Krejcie, and Morgan's table through stratified random sampling. Research instruments were questionnaires on creative leadership and academic administration, with content validity of 0.67–1.00 and reliability coefficients of 0.92 and 0.94. Data were analyzed using mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient. The research results were found as follows;

1) The overall level of creative leadership was at the highest level. Among the dimensions, flexibility had the highest mean score, followed by creativity, while imagination had the lowest mean score. 2) The overall level of academic administration was also at the highest level. Among the dimensions, media and educational technology development had the highest mean score, followed by the development of the educational quality assurance system, while educational supervision had the lowest mean score. 3) The correlation between creative leadership and academic administration was positively high, with a Pearson correlation coefficient of 0.97. Among the dimensions, curriculum development showed the highest correlation, while assessment and evaluation of learning outcomes and quality assurance system development had the lowest correlation, all statistically significant at the .01 level.

Keywords: Creative leadership, Academic administration

บทนำ

การศึกษาในปัจจุบันที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วตามสถานการณ์โลกที่ประเทศไทยต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อนำทางการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560 - 2579 เป็นแผนหลักในการพัฒนาประเทศ โดยให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมถึงการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่การเป็น “ประเทศไทย 4.0” และการปฏิรูปประเทศ โดยเน้นความสำคัญในการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนา ทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” จากกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 -2570 เพื่อเตรียมความพร้อมของบุคคล สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม พร้อมกับกำหนดแนวคิดและกลไกในการขับเคลื่อนและติดตามผลการปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยทั้งหมดที่มีส่วนร่วมทุกระดับของสังคมและเศรษฐกิจไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560: 100 - 118)

การมีผู้นำหรือผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำมีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา หากสถานศึกษามีผู้นำหรือผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำสูง และคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญ สถานศึกษานั้นจะสามารถแข่งขันและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการมีภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อการปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้บริหารยังต้องให้ความสนใจต่อบุคลากร ในสถานศึกษาด้วย ภาวะผู้นำมีความสำคัญมากสำหรับผู้นำในการนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2561: 90-91)

ส่วนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ การแสดงออกของผู้นำที่ไม่ชอบอยู่นิ่ง และมีหลักเลียงความเป็นไปไม่ได้พวกเขาชอบความท้าทายและมีพฤติกรรมในการใช้ความสามารถของตนเองอย่างสูงสุด การผลักดันและสร้างสัมพันธที่ดีสามารถโน้มน้าวให้บุคคลในองค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงและทำให้เกิดการพัฒนาที่มีคุณค่ามากขึ้น แสดงถึงความคิดที่สร้างสรรค์และไม่หวังผลตามแบบแผนที่เคยมีมาแล้วมีวิธีแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์และเป็นผู้ประสานในการกระตุ้นให้บุคลากรเกิดการสร้างสรรค์ (สุพพัชรา ชัมเจริญ. 2556: 44) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีการตอบสนองต่อความต้องการของบุคลากรใน

ด้านความสามารถในการสร้างสรรค์ และกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการผลักดันให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมาย (เพ็ญภา ศิริภูธร. 2562: 3)

การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพคือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนทุกคน และให้โอกาสทางการศึกษาอย่างเป็นธรรม ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ส่วนที่ 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา 27 ระบุว่า บุคคลทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันทางกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การที่จะเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยไม่เป็นธรรมเนื่องจากความแตกต่างในด้านต่าง ๆ เช่น ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การอบรม หรือความคิดทางการเมือง ไม่สามารถยกเว้นได้ และส่วนที่ 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 ระบุว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพและไม่เก็บค่าใช้จ่า (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 14)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการรับผิดชอบและดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัดทั้งสิ้น จำนวน 117 สถานศึกษา แบ่งออกเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก 65 สถานศึกษา สถานศึกษาขนาดกลาง 52 สถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ 2 สถานศึกษา เป็นองค์กรที่มุ่งยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศและมีผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ คุณภาพของผู้เรียน คุณภาพการเข้าถึงบริการศึกษา คุณภาพการบริหารจัดการ คุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งการบริหารจะประสบความสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดส่วนหนึ่งที่สำคัญคือผู้นำ เพราะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบาย และการบริหารงานด้านวิชาการ และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. 2567: ออนไลน์)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ในการขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ ซึ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ถือว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อการบริหารงานวิชาการการศึกษาในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วให้ประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 เพื่อให้เป็นแนวทางผู้บริหารสถานศึกษาได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการและรูปแบบการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และก้าวทันต่อสภาวะความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิภาพและบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

ความสำคัญของภาวะผู้นำ

จรูญจิต สมบัติวงศ์ (2561: 1-10) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจจะทำให้ทีมงานมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาและทำงานอย่างเต็มที่ การบริหารงานที่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและการสร้างทิศทางใหม่ ๆ จะช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในระยะยาว

วสันต์ ขวกิจไพบูลย์ (2565: 2-12) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำมีบทบาทสำคัญ หากโรงเรียนใดขาดภาวะผู้นำที่ดี จะส่งผลต่อความล้มเหลวในการบริหารจัดการ และไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ในทางกลับกัน หากโรงเรียนมีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำสูง ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญ โรงเรียนจะสามารถแข่งขันกับโรงเรียนอื่นและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อำพรพรรณ กังวานพณิษฐ์, และสุเมธ งามนก (2566: 37-52) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างมากในยุค “Next Normal” โดยเฉพาะในบริบทที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการดำเนินธุรกิจและการศึกษา ผู้นำจำเป็นต้องมีความสามารถในการปรับตัวและส่งเสริมให้ทีมงานสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผู้นำยังต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับทิศทางขององค์กร เพื่อให้ทีมงานเข้าใจและทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการทำงานยังเป็นปัจจัยที่สำคัญ เช่น การใช้ระบบการเรียนรู้แบบออนไลน์และการใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในงาน

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้องค์กรสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้นำที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สามารถสร้างแรงบันดาลใจและจูงใจทีมงานในการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ ผู้นำยังต้องปรับตัวต่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยใช้ทักษะการสื่อสารที่ดีเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในองค์กร การตัดสินใจที่รวดเร็วและความสามารถในการจัดการสถานการณ์ที่ซับซ้อนเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารงานในยุคปัจจุบัน การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรก็เป็นอีกหนึ่งบทบาทสำคัญของผู้นำที่จะช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จในระยะยาว

องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

สมชาย รุ่งเรือง, และธีระวัฒน์ จันทิก (2560: 29) ได้กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาว่าประกอบด้วย 1) จินตนาการ 2) การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี 3) วิสัยทัศน์ และ 4) การเจรจาต่อรอง

จินดารัตน์ โพธิ์นอก (2561: 23) ได้กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาว่าประกอบด้วย 1) การทำงานเป็นทีม 2) การแก้ปัญหา 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) วิสัยทัศน์ 5) เชี่ยวชาญ และ 6) กระบวนทัศน์ใหม่

ธดา สิทธิธาดา (2563: 1-11) ได้กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาว่าประกอบด้วย 1) การจินตนาการ 2) ความคิดสร้างสรรค์ 3) ความเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง และ 4) ความเชี่ยวชาญในการบริหารทรัพยากร

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยในครั้งนี้จำนวน 5 ด้าน คือ 1) ด้านความยืดหยุ่น 2) ด้านจินตนาการ 3) ด้านวิสัยทัศน์ 4) ด้านความคิดสร้างสรรค์ และ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถาบันการศึกษาและองค์กรวิชาการ มีบทบาทหลักในการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ผ่านกระบวนการวิจัย การค้นคว้า และการทดลอง ขณะเดียวกันก็เป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดและเผยแพร่องค์ความรู้ไปสู่ผู้เรียนและสาธารณชน โดยมีนักวิชาการศึกษาได้ศึกษาได้ ดังนี้

สันติ บุญภิรมย์ (2552: 22) ได้กล่าวถึง งานด้านวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาส่วนอื่น ๆ เป็นงานที่มาสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ ดังนั้นงานวิชาการไม่ใช่เพียงแค่ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ทำเลขเก่งเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการดำรงชีวิตในสังคมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

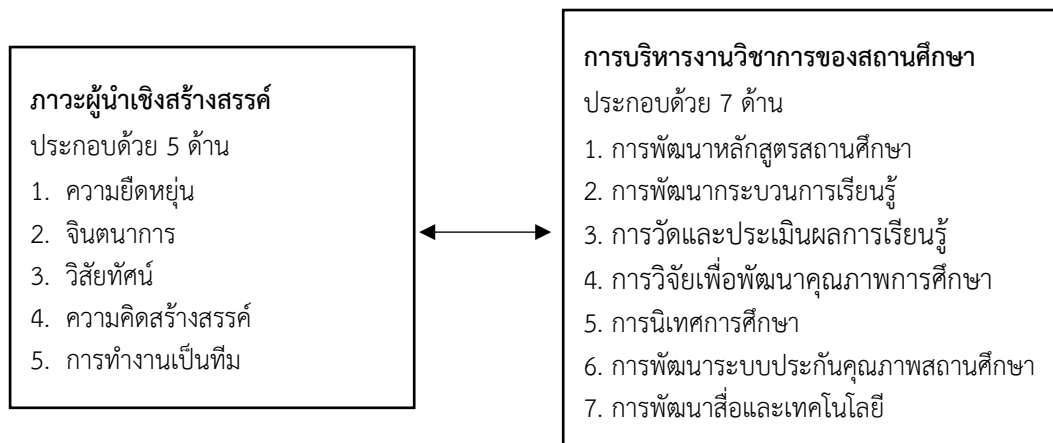
นภดล จุ้ยเปี่ยม (2553: 33) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นหน้าที่หลักที่เป็นเสมือนหัวใจของการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เป็นตัวบ่งชี้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นคนที่ที่สมบูรณ์

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของสถาบันการศึกษา ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญและจัดสรรเวลาในการบริหารงานด้านนี้มากกว่าด้านอื่น ๆ โดยมุ่งให้งานวิชาการบริหารไปอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทั่วทั้งระบบของสถานศึกษา ขณะทำงานด้านอื่น ๆ ควรเป็นเพียงงานสนับสนุนให้งานวิชาการบรรลุผลสำเร็จ ทำให้บุคลากรทางการศึกษาทุกคนจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก โดยมุ่งหวังให้งานด้านนี้ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาสติปัญญา เกิดการเรียนรู้ และมีคุณธรรมจริยธรรมตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพจะแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการจัดการศึกษา เนื่องจากมีส่วนผลักดันให้กระบวนการเรียนการสอนมีรูปแบบที่สมบูรณ์ชัดเจน ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งจะช่วยพัฒนาประเทศชาติและสังคมให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการจัดทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 109 คนและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 1,085 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,194 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการโดยใช้ตารางเครจซี่, และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คนโดยเทียบสัดส่วนเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 23 คน และครู จำนวน 268 คน โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนครู (คน)		จำนวนผู้บริหาร (คน)	
	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
เล็ก	342	85	52	11
กลาง	669	165	50	10
ใหญ่	74	18	7	2
รวม	1085	268	109	23

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 2 จำนวน 5 ด้าน คือ 1) ด้านความยืดหยุ่น 2) ด้านจินตนาการ 3) ด้านวิสัยทัศน์ 4) ด้านความคิดสร้างสรรค์ และ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ

ตอนที่ 3 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 7 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการนิเทศการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพสถานศึกษาและ 7) ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 70 ข้อ

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยัง สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 ฉบับ โดยวิธีการส่งแบบ Google Form รอการตอบรับเพื่อรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ส่งกลับมาทั้งหมด 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Index of Item - Objective Congruence: IOC)

1.2 ค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (%)

2.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy}) (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 2 แสดงระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 2 ตามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในภาพรวม

ข้อ	รายการ	ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านความยืดหยุ่น	4.65	0.27	มากที่สุด	1
2	ด้านจินตนาการ	4.60	0.27	มากที่สุด	5
3	ด้านวิสัยทัศน์	4.62	0.26	มากที่สุด	3

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
4	ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.63	0.26	มากที่สุด	2
5	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.61	0.35	มากที่สุด	4
รวมเฉลี่ย		4.62	0.26	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.22) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ระดับในมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความยืดหยุ่น ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.27) รองลงมา คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.66, S.D. = 0.26) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านจินตนาการ ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.27)

ตารางที่ 3 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในภาพรวม

ข้อ	รายการ	ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.63	0.28	มากที่สุด	6
2	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.66	0.22	มากที่สุด	3
3	ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.65	0.28	มากที่สุด	4
4	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.64	0.23	มากที่สุด	5
5	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.62	0.29	มากที่สุด	7
6	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา	4.68	0.21	มากที่สุด	2
7	ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.69	0.28	มากที่สุด	1
รวมเฉลี่ย		4.65	0.23	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.23) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ระดับในมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.69, S.D. = 0.28) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.21) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.29)

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา							รวม (Y _{Total})
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	
X ₁	0.98**	0.72**	0.77**	0.88**	0.90**	0.93**	0.92**	0.92**
X ₂	0.88**	0.92**	0.73**	0.84**	0.86**	0.78**	0.75**	0.90**
X ₃	0.91**	0.79**	0.78**	0.87**	0.86**	0.79**	0.80**	0.91**
X ₄	0.93**	0.80**	0.74**	0.88**	0.84**	0.82**	0.77**	0.91**
X ₅	0.79**	0.81**	0.87**	0.76**	0.93**	0.71**	0.84**	0.90**
รวม (X _{Total})	0.96**	0.86**	0.84**	0.90**	0.93**	0.84**	0.85**	0.97**

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.97$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($r_{xy} = 0.96$) รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($r_{xy} = 0.93$) และข้อที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา ($r_{xy} = 0.84$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

อภิปรายผล

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ได้เห็นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จึงได้มีการอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและครูอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้ผู้บริหารมีการแสดงออกเชิงจินตนาการและมีหลักการ มีวิสัยทัศน์ที่ดี มีการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีการทำงานแบบทีมในการสืบเสาะหาความรู้ ร่วมมือกันแก้ปัญหา มีการตรวจสอบความเชื่อร่วมกัน สร้างจินตนาการของอนาคตที่ควรเป็น เก็บรวบรวมวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล มีการยืดหยุ่นและปรับการรูปแบบการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีความคิดริเริ่มที่สร้างสรรค์ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มอบหมายงานได้ตรงกับความสามารถของบุคคลนั้น เพื่อนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ชัดเจน ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการวิจัยของ วสันต์ ขวกิจไพบูลย์ (2565) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ซึ่งผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างมาก เนื่องจากคำนึงผลประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับเป็นสำคัญ จึงทำให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกด้าน จึงทำให้ทุกสถานศึกษายึดถือการบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญและจัดสรรเวลาในการบริหารงานวิชาการมากกว่างานด้านอื่น โดยให้ส่วนงานอื่นทำหน้าที่สนับสนุนเพื่อให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทุกมิติของระบบสถานศึกษา ดังนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจำเป็นต้องให้ความสนใจและความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเป็นลำดับแรก เพื่อให้การบริหารนี้ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทางสติปัญญา สร้างการเรียนรู้ และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา สร้างความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ การบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพยังสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีบทบาทสำคัญในการผลักดันกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่สมบูรณ์และชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดการเรียนรู้ พร้อมทั้งมีคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่กัน ซึ่งทั้งหมดนี้มีส่วนช่วยพัฒนาประเทศชาติและสังคมให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืนซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการวิจัยของ วสันต์ ขวกิจไพบูลย์ (2565) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ซึ่งผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งแสดงออกผ่านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่สามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนากิจการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าในทิศทางที่ดี การมีโลกทัศน์ที่กว้างไกลถือเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะจุดมุ่งหมายของการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นภารกิจสำคัญ เนื่องจากงานวิชาการครอบคลุมกิจกรรมทุกด้านของสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา และเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและศักยภาพของผู้บริหาร ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิดเชิงกลยุทธ์ พร้อมทั้งนำความรู้ด้าน

หลักการและเทคนิคการบริหารงานวิชาการมาใช้ รวมถึงการวางแผนกลยุทธ์ที่ตอบสนองต่อเป้าหมายของสถานศึกษา นอกจากนี้ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่องจะช่วยพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ด้วยความมุ่งมั่นนี้ ผู้บริหารสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างยั่งยืนตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ วสันต์ ขวักจิปุญญ (2565) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูงและเป็นไปในทิศทางบวก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารหน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนและส่งเสริมการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างภาพ อนาคตที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างสร้างสรรค์ โดยให้ความสำคัญกับการจินตนาการอย่างมีหลักการ ดังกล่าวไป ปรับใช้ในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะส่งผลผลักดันให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและ ยั่งยืน

1.2 ผู้บริหารหน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการติดตามและนิเทศการศึกษาอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สถานศึกษาได้รับข้อมูลเชิงลึกที่ สามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพของนักเรียน ให้พัฒนาสมรรถนะและการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

2.2 การศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร กับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- จรุงจิต สมบัติวงศ์. (2561, กรกฎาคม-ธันวาคม). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา. *Jornal of Roi Kaensarn Academic*. 3(2): 17-32.
- จินดารัตน์ โพธิ์นอก. (23 สิงหาคม 2561). ผู้นำเชิงสร้างสรรค์. *เดลินิวส์*. น. 23.
- ธดา สิทธิธาดา. (2563). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- นภดล จุ้ยเปี่ยม. (2553). ความต้องการพัฒนางานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- เพ็ญญา ศรีภูธร. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ไพฑูริย์ สีนารัตน์. (2561). ความเป็นผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วสันต์ ขวักจิปุญญ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมชาย รุ่งเรือง, และธีระวัฒน์ จันทิก. (2560). รูปแบบการพัฒนาผู้นำสู่การสร้างแรงผลักดันเชิงสร้างสรรค์. *Veridian E-Journal มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 10(1): 29-43.

- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. (2567). Big Data. สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2567, จาก <https://bigdata.phichit2.go.th/>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 -2578. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สุขพัชรา ชุ่มเจริญ. (2556). โครงสร้างองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้นิเทศภายในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (บริหารการศึกษา). วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อำพวรรณ กังวานพณีย์, และสุเมธ งามกนก. (2566). ภาวะผู้นำในยุค Next Normal: นวัตกรรมและเทคโนโลยีในยุคอนาคตทางการศึกษา. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย. 5(2): 37-52.